ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 26.11.2024
COM(2024) 726 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Σουηδίας

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Σουηδίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, και ιδίως το άρθρο 17,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(1) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία[1], μαζί με τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος[2] και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[3], αποτελούν τα βασικά στοιχεία του μεταρρυθμισμένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο αποσκοπεί στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους και της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με αποτελεσματική και συνεκτική επιβολή των κανόνων.

(2) Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια που υποβάλλουν τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή βρίσκονται στο επίκεντρο του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Τα εν λόγω σχέδια πρέπει να επιτυγχάνουν δύο στόχους: i) να διασφαλίζουν ότι, έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής, το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε αξιόπιστα καθοδική πορεία ή διατηρείται σε συνετά επίπεδα, και ότι το δημόσιο έλλειμμα οδηγείται και διατηρείται κάτω από την τιμή

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, και ii) να διασφαλίζουν την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και να λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, κάθε σχέδιο πρέπει να παρουσιάζει μεσοπρόθεσμη δέσμευση για πορεία των καθαρών δαπανών[4], με την οποία ουσιαστικά θεσπίζεται δημοσιονομικός περιορισμός για τη διάρκεια του σχεδίου, που καλύπτει τέσσερα ή πέντε έτη (ανάλογα με την κανονική διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου στο εκάστοτε κράτος μέλος). Επιπλέον, το σχέδιο πρέπει να εξηγεί με ποιον τρόπο το κράτος μέλος θα διασφαλίσει την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις [συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ), κατά περίπτωση], καθώς και με ποιον τρόπο το κράτος μέλος θα λάβει υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης. Η περίοδος δημοσιονομικής προσαρμογής καλύπτει χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών, το οποίο μπορεί να παραταθεί κατά έως και τρία έτη, αν το κράτος μέλος δεσμευτεί να υλοποιήσει ένα σύνολο σχετικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων το οποίο πληροί τα κριτήρια του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(3) Μετά την υποβολή του σχεδίου, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον αυτό συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(4) Βάσει σύστασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο πρέπει στη συνέχεια να εκδώσει σύσταση με την οποία να καθορίζει την πορεία των καθαρών δαπανών του οικείου κράτους μέλους και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να εγκρίνει το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

(5) Στις 11 Οκτωβρίου 2024 η Σουηδία υπέβαλε το οικείο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή. Η υποβολή πραγματοποιήθηκε έπειτα από παράταση της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, όπως συμφωνήθηκε με την Επιτροπή λαμβανομένων υπόψη των λόγων που προέβαλε η Σουηδία.

Διαδικασία πριν από την υποβολή του σχεδίου

(6) Πριν από την υποβολή του σχεδίου της, η Σουηδία ζήτησε τεχνικές πληροφορίες[5], τις οποίες η Επιτροπή υπέβαλε στις 21 Ιουνίου 2024 και τις οποίες δημοσίευσε στις

[4] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, δηλαδή οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

[5] Η προηγούμενη καθοδήγηση που διαβιβάστηκε στα κράτη μέλη και στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή περιλαμβάνει τεχνικές πληροφορίες i) χωρίς και με παράταση της περιόδου

11 Οκτωβρίου 2024[6]. Στις τεχνικές πληροφορίες αναφέρεται το επίπεδο του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου το 2028 που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα διατηρείται κάτω από το 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και ότι το δημόσιο χρέος παραμένει κάτω από το 60 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ελλείψει περαιτέρω δημοσιονομικών μέτρων πέραν της 4ετούς περιόδου προσαρμογής. Ως μεσοπρόθεσμος ορίζοντας ορίζεται η δεκαετής περίοδος μετά το πέρας της περιόδου προσαρμογής. Οι τεχνικές πληροφορίες καταρτίστηκαν και διαβιβάστηκαν στα κράτη μέλη με βάση δύο σενάρια: ένα σενάριο που περιλαμβάνει συνέπεια με τη συνθήκη διασφάλιση της ανθεκτικότητας του ελλείμματος[7], σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, και ένα σενάριο χωρίς την εν λόγω συνθήκη διασφάλισης. Στις τεχνικές πληροφορίες για τη Σουηδία ορίζεται ότι για την τήρηση των εφαρμοστέων δημοσιονομικών κανόνων κατά τη διάρκεια 4ετούς περιόδου προσαρμογής, και με βάση τις παραδοχές της Επιτροπής, το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο – 1,8 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028· σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος), σύμφωνα με τον πίνακα 1 που ακολουθεί. Προς ενημέρωση, λαμβανομένης επίσης υπόψη της συνθήκης διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος, το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο – 0,8 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028). Ωστόσο, η συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος δεν συνιστά απαίτηση για τη Σουηδία, η οποία είναι επιλέξιμη για τεχνικές πληροφορίες.

Πίνακας 1: Τεχνικές πληροφορίες που παρείχε η Επιτροπή στη Σουηδία

Τελευταίο έτος της περιόδου προσαρμογής	2028
Ελάχιστη τιμή του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου (% του ΑΕΠ), σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος	– 1,8
Προς ενημέρωση μόνο: Ελάχιστη τιμή του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου (% του ΑΕΠ), σενάριο με τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος	– 0,8

Πηγή: Υπολογισμοί της Επιτροπής.

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, τον Αύγουστο του 2024 η Σουηδία και η Επιτροπή διεξήγαγαν τεχνικό διάλογο. Ο διάλογος επικεντρώθηκε

προσαρμογής (που καλύπτει 4 και 7 έτη, αντίστοιχα) και ii) με και χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος. Περιλαμβάνει επίσης τους βασικούς αρχικούς όρους και τις υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους της Επιτροπής. Η πορεία αναφοράς υπολογίστηκε με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο *Debt Sustainability Monitor (Παρακολούθηση της βιωσιμότητας του χρέους) 2023* της Επιτροπής (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en?prefLang=el&etrans=el). Βασίζεται στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στη μεσοπρόθεσμη παράτασή τους έως το 2033, ενώ η μακροπρόθεσμη αύξηση του ΑΕΠ και οι δαπάνες λόγω της γήρανσης του πληθυσμού συνάδουν με την κοινή *έκθεση 2024* της Επιτροπής και του Συμβουλίου *για τη δημογραφική γήρανση* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en?prefLang=el).

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_el#sweden.

7 Η συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος που προβλέπεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 ορίζει ότι η ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου είναι 0,4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (ή 0,25 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σε περίπτωση παράτασης της περιόδου προσαρμογής) έως ότου το διαρθρωτικό έλλειμμα να είναι χαμηλότερο από το 1,5 % του ΑΕΠ.

στην πορεία των καθαρών δαπανών που προβλέπει η Σουηδία ως ανώτατο όριο το οποίο η Σουηδία δεσμεύεται να μην υπερβεί και στις υποκείμενες παραδοχές (ιδίως την αρχική θέση το 2024 και την αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα), καθώς και στην προβλεπόμενη υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και στις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης για δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, ενεργειακή ασφάλεια και ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων.

(8) Στο σχέδιο που υπέβαλε η Σουηδία δεν αναφέρεται διαδικασία διαβούλευσης με εγχώριους συμφεροντούχους πριν από την υποβολή του.

(9) Το σχέδιο υποβλήθηκε στο εθνικό κοινοβούλιο την 1η Οκτωβρίου 2024. Στη συνέχεια, εγκρίθηκε από την κυβέρνηση στις 10 Οκτωβρίου 2024.

Άλλες συναφείς διαδικασίες

(10) Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Σουηδία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, η Σουηδία αντιμετωπίζει ευπάθειες που σχετίζονται με την αγορά ακινήτων και το υψηλό ιδιωτικό χρέος της, οι οποίες εξακολουθούν να είναι σημαντικές, ενώ τα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπισή τους είναι περιορισμένα[8].

(11) Στις 21 Οκτωβρίου 2024 το Συμβούλιο απηύθυνε στη Σουηδία σειρά ειδικών ανά χώρα συστάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου[9].

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή αξιολόγησε το σχέδιο ως εξής:

Πλαίσιο: μακροοικονομική και δημοσιονομική κατάσταση και προοπτικές

(13) Η οικονομική δραστηριότητα στη Σουηδία μειώθηκε κατά 0,3 % το 2023, λόγω της έντονης μείωσης της ιδιωτικής κατανάλωσης και του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 0,3 % το 2024, λόγω της ανάκαμψης της εγχώριας ζήτησης που υποστηρίζεται από τη μείωση του πληθωρισμού και τα χαμηλότερα επιτόκια. Το 2025 το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,8 %, καθώς η ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης αναμένεται να επιταχυνθεί. Το 2026 το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,6 %, καθώς η οικονομική ανάπτυξη προβλέπεται ότι θα είναι ευρεία. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτουν οι προβλέψεις, η αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ αναμένεται να παραμείνει γενικά σταθερή με ελαφρά ανοδική τάση. Το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 7,7 % το 2023 και η Επιτροπή προβλέπει ότι θα ανέλθει σε 8,5 % το 2024,

[8] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων [COM(2024) 600 final], προσάρτημα 4.

[9] Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Σουηδίας, η οποία δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη.

8,4 % το 2025 και 7,8 % το 2026. Ο πληθωρισμός (αποπληθωριστής του ΑΕΠ) προβλέπεται να μειωθεί από 6,1 % το 2023 σε 2,3 % το 2024, και να φτάσει στο 1,4 % το 2025 και στο 1,3 % το 2026.

(14) Όσον αφορά τις δημοσιονομικές εξελίξεις, το 2023 το δημοσιονομικό έλλειμμα της Σουηδίας ανήλθε σε 0,6 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το έλλειμμα αναμένεται να ανέλθει στο 1,9 % του ΑΕΠ το 2024 και να μειωθεί στο 1,4 % του ΑΕΠ το 2025 και, με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής, στο 0,3 % το 2026. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιλαμβάνουν το σχέδιο προϋπολογισμού της Σουηδίας για το 2025, το οποίο η κυβέρνηση υπέβαλε στο εθνικό κοινοβούλιο τον Σεπτέμβριο. Το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 31,5 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2023. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο λόγος χρέους αναμένεται να αυξηθεί στο 32,8 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2024, προτού σταθεροποιηθεί σε γενικές γραμμές στο 32,7 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2025 και μειωθεί στο 31,7 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2026. Οι δημοσιονομικές προβλέψεις της Επιτροπής δεν λαμβάνουν υπόψη τις δεσμεύσεις πολιτικής στα μεσοπρόθεσμα σχέδια αυτές καθαυτές έως ότου να υποστηρίζονται από εύλογα και επαρκώς καθορισμένα απτά μέτρα πολιτικής.

Πορεία των καθαρών δαπανών και κύριες μακροοικονομικές παραδοχές στο σχέδιο

(15) Το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Σουηδίας καλύπτει την περίοδο 2025-2028 και παρουσιάζει δημοσιονομική προσαρμογή σε διάστημα τεσσάρων ετών.

(16) Το σχέδιο περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, με εξαίρεση τις πληροφορίες σχετικά με τη διαβούλευση με εγχώριους συμφεροντούχους πριν από την υποβολή του σχεδίου η οποία απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 13 στοιχείο ζ) σημείο vi) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(17) Στο σχέδιο ορίζεται ότι η πορεία των καθαρών δαπανών που παρουσιάζεται στον πίνακα 2 καθορίζει ανώτατο όριο 4,4 % για την αύξηση των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο 2025-2028, το οποίο οι αρχές δεσμεύονται να μην υπερβούν. Οι τεχνικές πληροφορίες (με την παραδοχή γραμμικής πορείας προσαρμογής) συνάδουν με μέση αύξηση των καθαρών δαπανών ύψους 4,5 % κατά την περίοδο προσαρμογής (2025-2028). Το ανώτατο όριο για την πορεία των καθαρών δαπανών για το οποίο αναλαμβάνεται δέσμευση στο σχέδιο αναφέρεται ότι θα οδηγήσει σε διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο – 1,8 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028). Αυτό ισούται με το ελάχιστο επίπεδο του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου ύψους – 1,8 % του ΑΕΠ το 2028 που υπέβαλε η Επιτροπή στις τεχνικές πληροφορίες στις 21 Ιουνίου 2024[10]. Στο σχέδιο λαμβάνεται ως παραδοχή ότι η αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ θα παραμείνει σχετικά σταθερή κατά την περίοδο του σχεδίου, γύρω στο 1,7 %. Επιπλέον, το σχέδιο προβλέπει ότι ο ρυθμός αύξησης του αποπληθωριστή του ΑΕΠ θα μειωθεί από 2,8 % το 2024 σε 1,4 % το 2025, προτού σταδιακά αυξηθεί σε 1,8 % έως το 2028.

[10] Στο σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος.

Πίνακας 2: Πορεία των καθαρών δαπανών και κύριες παραδοχές στο σχέδιο της Σουηδίας

	2024	2025	2026	2027	2028	Μέσος όρος της περιόδου ισχύος του σχεδίου 2025-2028
Αύξηση των καθαρών δαπανών (ετήσια, %)	6,4	4,0	4,4	4,4	4,6	4,4
Αύξηση των καθαρών δαπανών (σωρευτική, από το έτος βάσης 2023, %)	6,4	10,7	15,5	20,6	26,1	ά.α.
Αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ (%)	1,4	1,6	1,8	1,7	1,8	1,7
Πληθωρισμός (αύξηση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ) (%)	2,8	1,4	1,6	1,7	1,8	1,6

Πηγή: Μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Σουηδίας και υπολογισμοί της Επιτροπής.

Επιπτώσεις των δεσμεύσεων του σχεδίου για τις καθαρές δαπάνες στο δημόσιο χρέος

(18) Εάν η δέσμευση που αναλαμβάνεται στο σχέδιο για την πορεία των καθαρών δαπανών και οι υποκείμενες παραδοχές υλοποιηθούν, το δημόσιο χρέος, σύμφωνα με το σχέδιο, θα αυξηθεί σταδιακά από μόλις κάτω από 33 % του ΑΕΠ το 2024 σε 36,2 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028), σύμφωνα με τον πίνακα 3 που ακολουθεί. Μετά την προσαρμογή, μεσοπρόθεσμα (δηλαδή έως το 2038), ο λόγος χρέους αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται, σύμφωνα με το σχέδιο, και να ανέλθει στο 51,3 % του ΑΕΠ έως το 2038.

Πίνακας 3: Εξελίξεις του δημόσιου χρέους και του ισοζυγίου στο σχέδιο της Σουηδίας

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	31,5	32,7	33,3	34,0	34,9	36,2	51,3
Ισοζύγιο της κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	– 0,6	– 1,7	– 1,5	– 1,6	– 1,9	– 2,2	– 2,9

Πηγή: Μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Σουηδίας

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σχέδιο, το δημόσιο χρέος θα παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη μεσοπρόθεσμα. Επομένως, με βάση τις δεσμεύσεις πολιτικής και τις μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου, η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο συνάδει με την απαίτηση για το χρέος, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

Επιπτώσεις των δεσμεύσεων του σχεδίου για τις καθαρές δαπάνες στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης

(19) Με βάση την πορεία των καθαρών δαπανών και τις παραδοχές του σχεδίου, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα αυξηθεί σταδιακά κατά την περίοδο προσαρμογής από 1,5 % το 2025 σε 2,2 % του ΑΕΠ το 2028. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σχέδιο, το

ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης δεν θα υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής το 2028. Επιπλέον, κατά τη δεκαετία που έπεται της περιόδου προσαρμογής (δηλαδή έως το 2038), το δημόσιο έλλειμμα δεν θα υπερβαίνει το 3 % του ΑΕΠ. Συνεπώς, με βάση τις δεσμεύσεις πολιτικής και τις μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου, η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο συνάδει με την απαίτηση για το έλλειμμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

Μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου

(20) Το σχέδιο βασίζεται σε σειρά παραδοχών οι οποίες διαφέρουν από τις παραδοχές της Επιτροπής που διαβιβάστηκαν στη Σουηδία στις 21 Ιουνίου 2024. Ειδικότερα, το σχέδιο χρησιμοποιεί διαφορετικές παραδοχές για έξι μεταβλητές, δηλαδή την αρχική θέση το 2024, την αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ, τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ, το ονομαστικό τεκμαρτό επιτόκιο, τις προσαρμογές αποθεμάτων-ροών και το εισόδημα περιουσίας. Στη συνέχεια παρέχεται αξιολόγηση αυτών των διαφορών στις παραδοχές. Οι διαφορές στις παραδοχές με τον σημαντικότερο αντίκτυπο στη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών παρατίθενται κατωτέρω, μαζί με αξιολόγηση κάθε διαφοράς που εξετάζεται μεμονωμένα.

- Το σχέδιο λαμβάνει ως παραδοχή χαμηλότερο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο για το 2024, συγκεκριμένα πλεόνασμα 0,2 % του ΑΕΠ, ενώ η Επιτροπή ανέμενε πλεόνασμα 0,7 % του ΑΕΠ την άνοιξη του 2024. Αυτή η αναθεωρημένη αρχική δημοσιονομική θέση και οι συνοδευτικές επικαιροποιημένες μακροοικονομικές συνθήκες για το 2024 που περιλαμβάνονται στο σχέδιο (οι οποίες συνάδουν με τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον νόμο της Σουηδίας για τον προϋπολογισμό του 2025) αντικατοπτρίζουν πιο πρόσφατες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες από την άνοιξη και είναι ελαφρώς ευνοϊκότερες από τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συνολικά, η παραδοχή αυτή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη. Εξεταζόμενη μεμονωμένα, μειώνει το μέσο ανώτατο όριο αύξησης των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής.
- Στο σχέδιο, η δυνητική αύξηση κατά την περίοδο του σχεδίου είναι υψηλότερη κατά 0,1 εκατοστιαία μονάδα. κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με την παραδοχή της Επιτροπής. Αυτό αντικατοπτρίζει πιο πρόσφατα απολογιστικά στοιχεία σε σχέση με την άνοιξη του 2024, με χρήση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας της ΕΕ. Κατά συνέπεια, αυτή η παραδοχή περί ελαφρώς διαφορετικής δυνητικής αύξησης θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη. Εξεταζόμενη μεμονωμένα, αυξάνει το μέσο ανώτατο όριο αύξησης των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής.

Οι εναπομένουσες διαφορές στις παραδοχές δεν έχουν σημαντική επίδραση στη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής. Συνολικά, όλες οι διαφορές στις παραδοχές εξεταζόμενες από κοινού οδηγούν σε μέση αύξηση των καθαρών δαπανών στο σχέδιο η οποία είναι χαμηλότερη από τη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών που συνάγεται από τις τεχνικές πληροφορίες. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση των παραδοχών του σχεδίου σε μελλοντικές αξιολογήσεις της συμμόρφωσης με την πορεία των καθαρών δαπανών.

Δημοσιονομική στρατηγική του σχεδίου

(21) Το σχέδιο δεν περιλαμβάνει ενδεικτική δημοσιονομική στρατηγική για την εφαρμογή της πορείας των καθαρών δαπανών του σχεδίου, καθώς η εν λόγω πορεία καθορίζεται μόνο ως τεχνικό ανώτατο όριο το οποίο η Σουηδία δεσμεύεται να μην υπερβεί. Ο ακριβής προσδιορισμός των σχετικών μέτρων πολιτικής θα επιβεβαιωθεί ή θα προσαρμοστεί και θα προσδιοριστεί ποσοτικά στους ετήσιους προϋπολογισμούς.

Μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές προθέσεις στο σχέδιο που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης

(22) Το σχέδιο περιγράφει τις προθέσεις πολιτικής σχετικά με την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών, και λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, χωρίς ποσοτικοποίηση, οι οποίες λαμβάνουν οικονομική στήριξη από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(23) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των στόχων για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, το σχέδιο περιλαμβάνει πρωτοβουλίες πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτής της κοινής προτεραιότητας και των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που ελήφθησαν το 2019, το 2020, το 2022, το 2023 και το 2024. Ειδικότερα, το σχέδιο καλύπτει μέτρα για τη στήριξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων για το κλίμα και επιδοτήσεων και πριμοδοτήσεων για επενδύσεις και καινοτομία (όλες οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση)· πόρους για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης στη βόρεια Σουηδία (ειδικές ανά χώρα συστάσεις που ελήφθησαν το 2020 και το 2021) και εξορθολογισμένες διαδικασίες αδειοδότησης για έργα πράσινων επενδύσεων (ειδικές ανά χώρα συστάσεις που ελήφθησαν το 2022 και το 2023). Οι επενδύσεις για τη διασφάλιση της ευρυζωνικής συνδεσιμότητας σε ολόκληρη τη Σουηδία, ενός ενοποιημένου συστήματος δημόσιας διακυβέρνησης για τις ψηφιακές υποδομές και της ανάπτυξης επίσημης ψηφιακής ταυτότητας έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην ψηφιακή μετάβαση.

(24) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, το σχέδιο περιλαμβάνει πρωτοβουλίες πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτής της κοινής προτεραιότητας και των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής με τη ΔΜΑ ειδικής ανά χώρα σύστασης για το ιδιωτικό χρέος και τη στεγαστική αγορά, που ελήφθησαν το 2019, το 2020, το 2022, το 2023 και το 2024. Στις πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνονται η παροχή κινήτρων για την επανεκπαίδευση· η παροχή στοχευμένης στήριξης στους μακροχρόνια ανέργους· εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της εξέλιξης της σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και των διευθυντικών στελεχών των

σχολείων· βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων για τις ευάλωτες ομάδες, χωρίς ωστόσο να αναφέρονται συγκεκριμένα τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών· στήριξη της εκπαίδευσης ενηλίκων και της κατάρτισης των εκπαιδευτικών· μέτρα για την παροχή επιδοτήσεων και πιστωτικών εγγυήσεων στους δήμους για τη στήριξη της κατασκευής κατοικιών και της μετατροπής μη οικιστικών κτιρίων για σκοπούς στέγασης.

(25) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της ενεργειακής ασφάλειας, το σχέδιο περιλαμβάνει πρωτοβουλίες πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτής της κοινής προτεραιότητας και των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που ελήφθησαν το 2020, το 2022, το 2023 και το 2024, ιδίως επενδύσεις στην παραγωγή και τη μεταφορά ενέργειας.

(26) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα των αμυντικών ικανοτήτων, το σχέδιο περιλαμβάνει πρωτοβουλίες για τη σημαντική αύξηση των πόρων για τη στρατιωτική και πολιτική άμυνα για την περίοδο έως το 2035.

(27) Το σχέδιο παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνέπεια και, κατά περίπτωση, τη συμπληρωματικότητα με τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΣΑΑ) της Σουηδίας. Βασικά μέτρα που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ είναι το «Climate Leap» (Άλμα για το κλίμα) και το «Industry Leap» (Άλμα για τη βιομηχανία), η επέκταση των ευρυζωνικών συνδέσεων, καθώς και τα μέτρα που σχετίζονται με το REPowerEU και συμβάλλουν στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, τα οποία συμπληρώνουν τα παρατιθέμενα μέτρα που χρηματοδοτούνται από την πολιτική συνοχής και συνδέονται με τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Το σχέδιο περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τους στόχους των διαφόρων ταμείων της πολιτικής συνοχής και παραδείγματα των δράσεών τους σε διάφορους τομείς και περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των βόρειων αραιοκατοικημένων περιοχών.

(28) Το σχέδιο παρέχει επισκόπηση των δημόσιων επενδυτικών αναγκών της Σουηδίας που σχετίζονται με τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Όσον αφορά τις κοινές προτεραιότητες της δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και της ενεργειακής ασφάλειας, οι επενδυτικές ανάγκες όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία πρέπει να μεταφραστούν σε πρόσθετες δαπάνες κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα του σχεδίου, οι οποίες θα αυξηθούν σταδιακά από 1 δισ. SEK το 2025 σε 6,5 δισ. SEK το 2028 και μετέπειτα. Περαιτέρω επενδυτικές ανάγκες σχετικές με την κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, την ενεργειακή ασφάλεια και τη δίκαιη πράσινη μετάβαση προσδιορίζονται για τις υποδομές μεταφορών και για την παραγωγή και τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας. Οι επενδυτικές ανάγκες για την παραγωγή ενέργειας εκτιμάται ότι κυμαίνονται μεταξύ 10 και 140 δισ. SEK ανά πενταετία για τα έτη μεταξύ 2020 και 2040. Το σχέδιο έχει ως στόχο να συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών της Σουηδίας για δημόσιες επενδύσεις στην κοινή προτεραιότητα της ενεργειακής ασφάλειας με επενδύσεις στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες προβλέπεται να ανέλθουν σε 170 δισ. SEK για την περίοδο 2020-2031. Όσον αφορά τις κοινές προτεραιότητες της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και της δίκαιης πράσινης μετάβασης, το σχέδιο έχει ως στόχο να συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών για δημόσιες επενδύσεις που σχετίζονται με τις υποδομές μεταφορών με δαπάνες ύψους 1 171 δισ. SEK κατά την περίοδο 2026-2037. Το σχέδιο περιγράφει περαιτέρω σημαντικές αυξήσεις των δαπανών που προβλέπονται για την άμυνα και την πολιτική άμυνα, από 126 δισ. SEK το 2024 σε 225 δισ. SEK το 2035, μεγάλο μερίδιο των οποίων συνίσταται σε επενδυτικές δαπάνες.

Συμπέρασμα της αξιολόγησης της Επιτροπής

(29) Συνολικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο της Σουηδίας πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(30) Με βάση την αξιολόγηση της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, το Συμβούλιο θα πρέπει να συστήσει στη Σουηδία την πορεία των καθαρών δαπανών, όπως ορίζεται στο σχέδιο,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σουηδία:

1. Να διασφαλίσει ότι η αύξηση των καθαρών δαπανών δεν υπερβαίνει τα μέγιστα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας σύστασης.

Επιπλέον, το Συμβούλιο καλεί τη Σουηδία να διασφαλίσει την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, και να λάβει υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Μέγιστοι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών
(ετήσιοι και σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης, σε ονομαστικούς όρους)
Σουηδία

Έτη		2025	2026	2027	2028
Ρυθμοί αύξησης (%)	Ετήσιοι	4,0	4,4	4,4	4,6
	Σωρευτικοί (*)	10,7	15,5	20,6	26,1

(*) Οι σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης υπολογίζονται με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς.

Στρασβούργο,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος